

ВІЛНОВСКИЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФИЦИАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№

41.

KURJER LITIEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Вторникъ. 24-го Мая — 1838 — Wilno. Wtorek. 24-go Maja.

ВНУТРЕННЯЯ ИЗВѢСТІЯ.

Вильна.

Пишутъ изъ Берлина отъ 20 Мая: „Когда узнали, что Ея Величество Императрица Россійская 19 числа прибудетъ въ родимый городъ, несмотря на продолжительную дурную погоду, собралось вчера множество жителей нашего города вокругъ Франкфуртскихъ воротъ и по всей дорогѣ до Королевскаго замка. Ея Величество съ Ея Импер. Высочествомъ Великою Княжною АЛЕКСАНДРОЮ третьяго дня вечеромъ прибыла въ Мюнхенбергъ, гдѣ уже за день предъ симъ находились Ихъ Импер. Высоч. младшіе Великіе Князья НИКОЛАЙ и МИХАИЛЬ НИКОЛАЕВИЧИ и ожидали Августѣйшей своей Матери. Вчера утромъ Ихъ Кор. Выс. Кронпринцъ, Принцы Вильгельмъ Карлъ и Албрехъ выѣхали въ Мюнхенбергъ на встрѣчу Августѣйшей Сестры своей. Его Велич. Король отправился на встрѣчу любезной дечери до Фридрихсфельда, гдѣ находились: Императрица, Ея Высочія Сестры, Великая Герцогиня Мекленбургъ-Шверинская и Принцесса супруга Принца Фридриха Нидерландскаго. Его Величество Императоръ, хотя выѣхалъ изъ Ст. Петербурга, нѣсколько дней позже Государыни Императрицы, и другимъ путемъ, однако вчера утромъ прибылъ въ Фогельсдорфъ, для встрѣчи Августѣйшей Своей Супруги и потомъ съ Ея Величествомъ а равно Ихъ Высочествами Великими Княземъ Наслѣдникомъ и Великими младшими Князьями, прибыли вмѣстѣ въ Фридрихсфельдъ. Семейственныя Королевскія празднества, доставляютъ и для жителей столицы и для всѣхъ вѣрныхъ его подданныхъ радость и веселіе. По сему, когда Король возвратился вчера въ столицу, на всѣхъ замѣтно было искреннее сочувствіе. Въ болышой Франкфуртской улицѣ, фундаментъ, названый подъ Николаевскій Гражданскій Госпиталь, украшенъ былъ цвѣтами. Въ 5½ час. прибылъ во дворецъ первый экипажъ, въ которомъ находились Его Величество Король, Ея Величество Императрица Россійская, также Ихъ Кор. Выс. Великая Герцогиня Мекленбургъ-Шверинская и супруга Принца Фридриха Нидерландскаго. Вскорѣ потомъ прибыли Его Велич. Императоръ Россійскій съ Е. Выс. Кронпринцемъ а за ними и другіе экипажи Импер. и Кор. фамилин. Въ замкѣ, Ихъ Величества Императоръ и Императрица Россійскіе встрѣчены были Ихъ Коро. Высочествами Кронпринцессою и прочими Принцессами Королев. дома, а также присутствующими здѣсь Высокими и иностранными Гостями, за которыми слѣдовала Королевская придворная свита, много знатныхъ военныхъ и граждан. чиновниковъ и депутація города. Въ 8 час. вечера вся музыка Гвардіи и находящихся здѣсь для маневровъ войскъ, подъ окнами Ихъ Величествъ предъ Кор. дворцемъ разыгрывала блистательную военную пѣсню, притѣмъ собралось большое множество народа. Вся площадь, всѣ окна и балконы а также кровля Королев. дворца и улицы ведущія къ замку, наполнены были зрителями не смотря на дурную погоду. Когда разыграли нѣсколько музыкальныхъ пѣсень, явилась на балконѣ Императрица съ многими членами

WIAOMOŚCI KRAJOWE.

WILNO.

Donoszą z Berlina, pod d. 20 Maja: „Na wiadomość, że CESARZOWA JEJ MOŚĆ ROSSYJSKA dnia 19 przybędzie do rodzinnego miasta, wczora, pomimo złej pogody, zgromadziło się bardzo wiele mieszkańców naszej stolicy naokoło Frankfortskiej bramy, a stamtąd aż pod Królewski zamek. JEJ CESARSKA MOŚĆ, zawczora wieczorem z JEJ CESARSKĄ WYSOKOŚCIĄ WIELKĄ XIĘŻNICZKĄ ALEXANDRĄ przybyła do Münchenbergu, dokąd już o dzień pierwiej przybyli Ich CESARSKIE WYSOKOŚCI, młódsi WIELCY XIĄŻĘTA, NIKOŁAJ i MICHAŁ i oczekiwali swej NAJJAŚNIEJSZEJ Matki. Wczora rano Ich KRÓLEWSKIE WYSOKOŚCI, Xiąże Dziedziczny, Xiążęta Wilhelm, Karol i Albrecht, udali się do Münchenbergu na przyjęcie Dostojnej swej Siostry. Król Jmć, wyjechał naprzeciw swej ulubionej Córki do Fridrichsfeldu, gdzie się znajdowały: CESARZOWA JEJ MOŚĆ i Jej Wysokie Siostry, Ich Kr. Wys. Wielka Xiężna Meklenburg-Schwerinska i Małżonka Xięcia Fryderyka Niderlandzkiego. Cesarz Jego Mość, chociaż wyjechał w kilka dni później z Petersburga, aniżeli CESARZOWA, jednak wczora rano, inną drogą przybył do Vogelsdorfu, z kąd z Najjaśniejszą Małżonką, a również z Ich CESARSKIMI WYSOKOŚCIAMI, WIELKIM XIĘCIEM Następca Tronu, tudzież młódszemi Xiążętami, niezwłocznie przybyli do Fridrichsfeldu. Uroczystości familijne Królewskie, są dla mieszkańców jego stolicy, i dla wszystkich jego wiernych poddanych, każdego dnia radością i weselem. Dla tego, gdy wczora po południu Król Ojciec powrócił do stolicy, na wszystkich postrzegac się dawały radośne uczucia, i tłumy ludu, które wyszły naprzeciwko przybywającym, zdawały się podzielać najwyższe uniesienia. Na wielkiej Frankfortskiej ulicy, fundament na którym wzniesiony będzie szpital pod nazwą Nikołaja, ustrojony był w gierlandy. O pół do 6-tej pierwszy pojazd, w którym się znajdował Król, CESARZOWA JEJ MOŚĆ ROSSYJSKA, Ich Ces. Wys. Wielka Xiężna Meklenburg-Szweryńska i Małżonka Xięcia Frydryka Niderlandzkiego, przybył do zamku. Wkrótce potem przybyli CESARZ JEJ MOŚĆ ROSSYJSKI z Jego Królewską Wysokością. Dziedzicznym Xięciem, a potem inne pojazdy CESARSKIEJ i Królewskiej rodziny. W zamku, NAJJAŚNIEJSI Państwo, CESARZ i CESARZOWA ROSSYJSKI przyjmowani byli przez Ich Kr. Wys. Dziedziczną Xiężnę i inne Xiężniczki Domu Królewskiego, a takóż przez obecnych tu Wysokich Gości cudziemijskich, po których następował, dwór Królewski, wyżsi wojskowi i cywilni Urzędnicy i Deputacya władz miejskich. O godzinie 8 wieczorem cały korpus muzyki gwardyi i znajdujących się tu teraz na manewrach wojsk, pod oknami zamku Królewskiego, wykonał świetną muzykę, na którą się mnóstwo zebrało ludu. Cały plac, wszystkie okna i balkony bliższych i dalszych domów, a nawet dach zamku Królew. i ku zamkowi prowadzące ulice, pomimo niepogody, napełnione były widzami. Gdy kilka sztuk odegrano, ukazała się na balkonie CESARZOWA JEJ MOŚĆ, z wielą innymi Członkami obu Najjaśniejszych Panujących Familij i powitana była radośnem ura.— Potem była wieczera u CESAR-

• боихъ Августей. царствующиѣхъ фамилій и привѣтствуема была громкимъ ура.— Потомъ былъ ужинъ у Ихъ Императорскихъ Величествъ, въ которомъ участвовалъ Король и всѣ Высокіе иностранные гости.

— Сегодня въ 10 час. утра, 6-й Кирасирской полкъ, коего Шефомъ Императоръ Россійскій, занялъ почетную стражу при Его Им. Величествъ, причѣмъ находились и всѣ Офицеры помянутого полка. Государь Императоръ изволилъ командовать почетною стражею и потомъ ее распустить.— Въ 2 часа былъ большой обѣдъ въ рыцарской залѣ. Кавалеры и дамы были въ парадномъ платьѣ и приглашены иностранные и здѣшніе высшіе Офицеры. Завтра большой парадъ собранныхъ здѣсь войскъ.

21-го Мая.

Вчера въ 10½ час. предъ полуднемъ, Ихъ Величества Императоръ и Императрица, присутствовали на службѣ въ учрежденной въ замкѣ на время бытности Ихъ Величествъ церкви по греческому обряду. Потомъ Императрица посѣщала Августейшаго отца своего, Королеву Ганноверскую и Великую Герцогиню Саксенъ-Веймарскую. Въ полдень у Его Кор. Велич. былъ большой обѣдъ въ рыцарской залѣ и смежныхъ комнатахъ на 400 особъ, къ которому приглашены всѣ Высокіе гости.— Вечеромъ Ихъ Величества и Ихъ Высочества были въ театрѣ, гдѣ представлень Балетъ *Ундина*. Императрица вмѣстѣ съ Августей. отцемъ и дѣтьми Великими Князьями НИКОЛАЕМЪ и МИХАЙЛОМЪ, заняли мѣсто въ Королев. ложѣ и привѣтствуемы были собраніемъ. Государь Императоръ и Его Императорское Высочество Великій Князь Наслѣдникъ были въ Прусскомъ а Ихъ Высоч. Принцы Королев. Дома въ Русскомъ мундирѣ. Королевская ложа была слишкомъ тѣсна для помѣщенія всѣхъ Высокихъ Гостей, для сего присоединены къ ней еще побочныя ложи. Король и Королева Ганноверскіе находились въ особой ложѣ. При выходѣ изъ театра, Высочайшіе Гости сопровождаемы были радостными привѣтствіями собранія. (А.Р.С.З.)

Санктпетербургъ, 12-го Мая.

Высочайшими Грамотами отъ 1 Апрѣля, Дѣйствительные Статскіе Совѣтники: Почтъ-Инспекторъ VI Округа *Клементьевъ* и Почтъ-Инспекторъ VII Округа, *Крупениковъ*, Всемилостивѣйше пожалованы Кавалерами Императорскаго и Царскаго Ордена Св. Станислава второй степени.

— Высочайшими Грамотами отъ 2-го Апрѣля, Дѣйствительные Статскіе Совѣтники: Рязанскій Гражданскій Губернаторъ, *Прокоповичъ-Антонскій* и Президентъ Виленской Медико-Хирургической Академіи, *Кужковскій*, Всемилостивѣйше пожалованы Кавалерами Императорскаго и Царскаго Ордена Св. Станислава второй степени.

— Высочайшею Грамотою отъ 17 Апрѣля, Попечителю Больницы Всѣхъ Скорбящихъ, Генераль-Майору *Арсеньеву*, Всемилостивѣйше пожалованы знаки Ордена Св. Анны первой степени, украшенные Императорскою Короною.

— Совѣтникъ Гофъ-Интендантской Конторы, Надворный Совѣтникъ *Богачкій*, уволенъ по прошенію, за болѣзнію, вовсе отъ службы, со Всемилостивѣйшимъ повелѣніемъ, на основаніи 1531 статьи III тома Свода Законовъ, производить ему въ пенсію по тысячѣ двести пятидесяти рублей въ годъ, изъ Государственного Казначейства.

— Младшему Члену С. Петербургской Таможни, въ званіи Камеръ-Юнкера Двора Его Императорскаго Величества Надворному Совѣтнику Николаю *Козакову*, Всемилостивѣйше повелѣно быть Совѣтникомъ Гофъ-Интендантской Конторы, съ тѣмъ жалованьемъ и содержаніемъ, какія получалъ предшественникъ его Надворный Совѣтникъ *Богачкій*. (Спб. В.)

— Его Императорское Величество, по представленію Г. Министра Финансовъ, рассмотрѣнную въ Комитетѣ Гг. Министровъ, въ 18-й день минушаго Марта, Высочайше соизволилъ на дозволеніе Дѣйствительному Статскому Совѣтнику *Марцинкевичу-Жаббъ*, Титулярному Совѣтнику *Мокржицкому* и Виленскому помѣщику *Лаврентію Путкамеру*, составить компанію на акціяхъ, для устройства въ городѣ Вильнѣ свекло-сахарнаго завода, и на утверженіе представленнаго ими проекта устава сей компаніи.

Извлеченіе изъ Положенія объ акцизѣ съ приготовленнаго табаку.

(Окончаніе.)

XVI. Кто имѣетъ лавку, или лавочку не тайную, но открытую, однако сверхъ положеннаго числа, или безъ билета: у того лавка закрывается и взыскивается штрафъ за лавку 200 р., а за лавочку 50 рублей.

XVII. Въ нижеозначенныхъ случаяхъ взыскивается штрафъ въ слѣдующемъ размѣрѣ: 1) Кто про-

стѣва Ихъ Моść, на которой сѣ находилъ Король и всѣхъ Высocy cudzoziemscy goście.

— Dzisiaj o godz. 10 przed południem, 6 półk kirysyerów, którego Szefem jest CESARZ JEHO MOść Rossyjski, zaciągnął straż honorową u NAJJAŚNIEJSZEGO PAŃA, przy czym sѣ znajdowali wszyscy oficerowie pomienionego półku. JEHO CESARSKA MOść, raczył odbyć musztrę ze strażą honorową, a potem rozpuścić.— O godz. 2 był wielki obiad w sali Rycerskiej. Kawalerowie i Damy byli w ubiorach galowych. Zaproszeni byli obcy i krajowi wyżsi oficerowie.— Jutro odbędzie sѣ wielka parada wojsk tu zgromadzonych.

Dnia 21.

Wczora o pół do 11 przed południem CESARZ i CESARZOWA Ich MOść byli na nabożeństwie w kaplicy urządzoney w zamku Królewskim na czas Ich obecności, podług obrządku Greckiego. Wraz potem CESARZOWA JEJ MOść odwiedziła NAJJAŚNIEJSZEGO Śwego Ojca, Królową JEJ MOść Hannowerską i JEJ Ces. Wys. Wielką Xiężnę Sasko-Weimarską. O połud. u Króla Jmci był wielki obiad w sali Rycerskiej i przyległych pokojach na 400 osób, na którym sѣ najdowali wszyscy Wysocy Goście. Wieczorem NAJJAŚNIEJSI PAŃSTWO byli w teatrze na reprezentacyi biletu Undina. CESARZOWA JEJ MOść z Królem, przeprowadzana przez swe dzieci, obu Wielkich Xiążąt NIKOŁAJA i MICHAŁA, weszli do loży Królewskiej, powitani radośnemi okrzykami Cesarz JEHO MOść i CESARZEWICZ Następcą mieli na sobie mundur Prusski, a Król Jmci i Xiążęta domu Królewskiego mundur CESARSKO-ROSSYJSKI. Łoża Królewska była za ciasna dla pomieszczenia Dostojnych-Gości, zatem przyłączono po obu stronach kilka pobocznych. Król i Królowa Ich MOść Hannowersey znajdowali sѣ w osobnej loży. Po ukończeniu teatru radośne okrzyki zgromadzonych, przeprowadzały Najjaśniejszych i Wysokich gości. (A.P.S.Z.)

Sankt-Petersburg, 15-go Maja.

Przez Najwyższe Dyplomata pod dniem 1-m Kwietnia, Rzeczywisci Radcy Stanu: Inspektor Poczty VII Okręgu *Klementjew* i Inspektor Poczty VII Okręgu, *Krupienikow*, Najtąskawiej mianowani Kawalerami Cesarzkiego i Królewskiego Orderu Sw. Stanisława drugiego stopnia.

— Przez Najwyższe Dyplomata pod dniem 2-m Kwietnia, Rzeczywisci Radcy Stanu: Riazancki Cywilny Gubernator, *Prokopowicz-Antoński*, i Prezydent Wileńskiej Medyko-Chirurgicznej Akademii, *Kuczowski*, Najtąskawiej mianowani Kawalerami Cesarzkiego i Królewskiego Orderu Sw. Stanisława drugiego stopnia.

— Przez Najwyższy Dyplomata pod dniem 17-m Kwietnia, Opiekun Szpitalu, wszystkich cierpiących, Jenerał-Major *Arsenjew*, Najtąskawiej udarowany znakami Orderu Sw. Anny pierwszego stopnia, Cesarzką Koroną ozdobionemi.

— Radzca Intendencji Kantoru Dworu, Radzca Dworu *Bogacki*, z przyczyny choroby, na własną prośbę został zupełnie uwolniony od służby, z Najtąskawszym rozkazem, na osnovie 1531 artykułu III-go Tomu Połączenia Praw, wydawać mu pensyi po tysiąc dwieście pięćdziesiąt rubli rocznie, z Podskarbstwa Państwa.

— Młodszemu Członkowi S. Petersburgskiej Tamożni, Kamer-Junkrowi Dworu JEHO CESARSKIEJ MOści Radcy Dworu *Mikołajowi Kozakowu*, Najtąskawiej rozkazano być Radzcą Intendencji Kantoru Dworu, z tą płacą i utrzymaniem, jakie pobierał jego poprzednik Radzca Dworu *Bogacki*. (G.S.P.)

— JEHO CESARSKA MOść, na przedstawienie P. Ministra Skarbu, rozpatrzone w Komitecie PP. Ministrów, dnia 18-go zeszłego Marca, Najtąskawiej zezwolił na dozwoleucie Rzeczywistemu Radcy Stanu *Marcinkiewiczowi-Żabie*, Radcy Honorowemu *Mokrzyckiemu* i Wileńskiemu Obywatelowi Hrabieму *Wawrzyńcowi Putkamerowi*, zawiązać kompanią na akcyach, dla założenia w mieście Wilnie fabryki cukru z buraków, i na utwierdzenie przedstawionego przez nich projektu ustawy tej kompanii. (G.S.)

WYCIĄG Z USTAWY O AKCYZIE OD PRZYGOTOWANEGO TYTUNIUMU.

(Dokończenie.)

XVI. Kto ma kramę, albo kramkę nie tajemną, ale otwartą, jednakże nad określoną liczbę, albo bez biletu: u tego krama zamyka sѣ i uzyskany ma być sztraf za kramę 200 r., a za kramkę 50 rubli.

XVII. W zdarzeniach niżej wyrażonych uzyskuje sѣ sztraf w proporcji następującej: 1) Kto przedaje,

дасть, или уступаетъ табакъ, для домашняго употребленія приготовленный, — за каждый разъ 50 рублей. 2) Кто продаетъ въ лавочкѣ недозволенные сорта табаку, — со всего найденнаго количества табаку цѣна бандеролей въ пятеро. 3) Кто снимаетъ съ купленнаго съ фабрики табаку бандероль, съ наклееніемъ вышшаго, 100 р., и за каждый фунтъ найденнаго табаку 4 р. 4) Кто не допускаетъ въ положенное время къ надзору откупщика, которому оный предоставленъ, или его повѣреннаго, имѣющаго отъ него видъ 500 р. 5) Кто найденъ въ запрещенномъ разносѣ табаку въ городъ 25 р. *Примѣчаніе.* Продажа сигаръ по одиначкѣ, не иначе, впрочемъ, какъ изъ пачекъ съ бандеролями въ 10 штукъ, допускается только на публичныхъ гульбищахъ, гдѣ не запрещено курить табакъ. Розничная продажа табаку и сигаръ изъ помѣщеній и пачекъ съ бандеролями дозволяется равнымъ образомъ въ кофейныхъ домахъ и другихъ трактирныхъ заведеніяхъ, гдѣ, по существующимъ правиламъ, разрѣшено курить. 6) Если хозяинъ магазина, или лавки, давшій реверсъ продавать одинъ привозный табакъ, продаетъ и здѣшняго приготовленія, хотя съ бандеролями, 500 р. *Примѣчаніе.* Само по себѣ разумѣется, что, въ семь случаевъ, продажа безакцизнаго табаку подходитъ подъ правила о семь постановленныхъ, и, сверхъ того, взыскивается вышеозначенный штрафъ, 500 р. 7) Кто не клеветъ клейма фабрики, или домашняго заведенія, на бандероль, — за каждое недостающее клеймо 1 руб. Кто положить излишній, или уменьшенный вѣсъ, противъ означеннаго въ бандероль, табаку въ картузы, пачки, жестянки, или ящики, не считая вѣсу сосудовъ, или наклеиваетъ большіе, или меньшіе ерлыки, — платитъ штрафа за каждый фунтъ найденнаго табаку не вѣрнаго вѣса: *въ первый разъ* 5 рублей; *во второй разъ* 10 р.; *въ третій разъ* 15. Если же и за симъ будетъ вновь въ томъ же обличенъ, то конфискуется весь табакъ, сосуды, орудія, инструменты, и запрещается приготовленіе и продажа табаку навсегда.

XVIII. Фабриканты и содержатели лавокъ и лавочекъ, во всемъ вышеписанномъ, кромѣ по ст. XIV, отвѣчаютъ за своихъ прикащиковъ, сидельцевъ и рабочицъ; если же отзываться будутъ, что преступленіе сдѣлано безъ вѣдома ихъ, то дѣло предается судному разсмотрѣнію, и если они не будутъ обвинены въ участіи, или знаніи, то съ нихъ взыскивается, за слабый надзоръ, денежный штрафъ, по усмотрѣнію суда, отъ 250 рублей до трехъ тысячъ рублей; съ виновными же поступается по законамъ.

XIX. Ко времени начатія взиманія акциза, т. е. къ 1 Января 1839 года, табачные фабриканты, люди, имѣющіе малыя домашнія заведенія, содержатели лавокъ и торгующіе въ лавочкахъ, обязаны образоваться во всемъ съ настоящимъ положеніемъ, и въ особенности: 1) Фабриканты, — снабдить себя печатными клеймами и печатями, и донести объ оныхъ Департаменту Мануфактуръ и Внутренней Торговли. 2) Фабриканты и торговцы, имѣющіе табакъ прежняго приготовленія, — снабдить оный потребными бандеролями, такъ, чтобы съ 1 Января 1839 года, часть сѣя воспріяла теченіе во всемъ на основаніи сего положенія, и въ лавкахъ и лавочкахъ не оставалось безбандерольнаго табаку, за который, гдѣ оный окажется, взыскивать на основаніи предъидущихъ статей.

XX. Вышеозначенное положеніе, впредь до усмотрѣнія, не относится до Сибирскихъ губерній и Закавказскаго края; но если въ семь послѣднемъ будетъ приготовленъ табакъ, подлежащій акцизу, то безъ бандеролей въ прочихъ частяхъ Россіи продаваемъ быть не можетъ. (С. В.)

Слуцкъ, 3-го Мая.

Состоя въ Слуцкомъ уездѣ Земскимъ Исправникомъ, я по должности моей, 27-го числа минув. Апрѣля находился въ мѣстечкѣ Клецкѣ, и тутъ имѣлъ счастье разделить радость Курляндскаго Уланскаго полка удостоившагося Высочайшей награды, назначеніемъ въ Шефы Его Наслѣдника Всероссийскаго Престола Государя Цесаревича Великаго Князя АЛЕКСАНДРА НИКОЛАЕВИЧА съ повелѣніемъ называться полку Именемъ Его Высочества.

По этому поводу, эскадроны собраны были къ церковному параду. Командиръ полка, Г. Полковникъ Фокъ, вызвавъ Гг. Штабъ и Оберъ-Офицеровъ, поздравилъ ихъ съ означенною Монаршею милостію. Высочайшій приказъ былъ прочитанъ эскадронамъ построенымъ въ полковое каре. Невозможно выразить восторга, съ какимъ все чины внимали доказательству столь высокой чести! Раздалось громкое ура! и долго не умолкало. И хотя прибытіе бригаднаго Командира Г. Генераль-Маіора Кусовникова, произвело тишину въ рядахъ; но сердечное восхи-

либо одстѣпуетъ тыту, для домowego użycia przygotowany, — za każdy raz 50 rubli. 2) Kto sprzedaje w kramce nie dozwolone gatunki tytoniu lub tabaki, z całej znalezionej ilości tytoniu cena banderoli pięć razy większa. 3) Kto zdejmuję z kupionego w fabryce tytoniu lub tabaki banderolę, z naklejeniem wyższej wartości, 100 rubli, a za każdy funt znalezionego tytoniu, 4 ruble. 4) Kto nie dopuszcza w ustanowionym czasie do nadzoru odkupnika, któremu nadzor zostawiono, albo jego pełnomocnika, mającego od niego świadectwo, 500 rubli. 5) Kto będzie przekonany o zakazane roznoszenie tytoniu lub tabaki w mieście 25 rubli. *Uwaga.* Przedaż cygar pojedynczo, nie inaczej jednakże, jak z paczkami z banderolami na 10 sztuk, dozwala się tylko na publicznych miejscach zabaw, gdzie nie zabroniono palić tytoniu. Częstkowa przedaż tytoniu, tabaki i cygar z naczyń i paczek z banderolami dozwala się równymże sposobem w kawiarniach i innych zaprowadzeniach traktyernych, gdzie, podług istniejących prawideł, dozwolono palić tytu. 6) Jeżeli gospodarz magazynu, albo kramy, który dał rewers, że będzie sprzedawał sam tylko tytu przywożny, sprzedaje i przygotowania tutejszego, choćby z banderolami, 500 rubli. *Uwaga.* Samo z siebie wypada, że w tym razie, przedaż bezakcyznego tytoniu i tabaki ulega prawidom na to ustanowionym, i nadto, uzyskuje się wyżej wyrażony sztraf, 500 rubli. 7) Kto nie przykładą stępla fabryki, albo domowego zaprowadzenia, na banderoli, — za każdy niedostający stępel i rubel. Kto położy mniejszą albo większą wagę, w porównaniu do oznackonej na banderoli, tytoniu lub tabaki do kartuzów, paczków, blaszanek, jaszczyków, nie licząc wagi naczyń, albo kto nakleja większe lub mniejsze jertyki, — płaci sztrafu za każdy funt znalezionego tytoniu albo tabaki nieprawdziwej wagi: *za pierwszym razem* 5 rubli; *za drugim razem* 10 rubli; *za trzecim* 15 rubli. Jeżeli zaś i potem znówu będzie o to obwiniony i przekonany, konfiskuje się wszystek tytu, tobaka, naczynia, narzędzia, instrumenta, i zabrania się przygotowywanie i przedaż tytoniu lub tabaki na zawsze.

XVIII. Fabrykanci i utrzymujący kramy i kramki, za wszystko co wyżej jest opisane, oprócz artykułu XIV, odpowiadają za swoich przykaszczyków, czeladników i robotników; jeżeli zaś będą dowodzić, że wykroczenie popełniono mimo ich wiedzy, tedy sprawa oddaje się do sądowego rozpatrzenia, i jeżeli nie będą obwinieni o uczestnictwo, albo, że o tém wiedzieli, wówczas uzyskuje się od nich, za zły nadzor, sztraf pieniężny, podług uwagi sądu, od 250-ciu do trzech tysięcy rubli; a z winnymi postępuje się podług prawa.

XIX. Do czasu zaczęcia pobierania akcyzy, to jest: do 1-go Stycznia 1839 roku, tabacznicy fabrykanci i ludzie, mający małe zaprowadzenia domowe, utrzymujący kramy i handlujący w kramkach, obowiązani są stosować się we wszystkiem do niniejszej ustawy, a mianowicie: 1) Fabrykanci, — opatrzyć siebie w pieczętowane stęple i pieczęcie, i donieść o nich Departamentowi Rękodzieł i Handlu Wewnętrzznego. 2) Fabrykanci i handlarze, mający tytu lub tabakę dawniejszego przygotowania, — opatrzyć je w potrzebne banderole, tak, żeby od 1-go Stycznia 1839 roku, część ta wzięta swój skutek we wszystkiem na osnowie tej ustawy, i gdyby w kramach i kramkach nie było tytoniu bez banderoli, za który, gdzie się on okaże uzyskiwać na osnowie artykułów poprzedzających.

XX. Wyżej opisana ustawa, do późniejszej uwagi, nie odnosi się do Gubernij Syberyjskich i kraju Zakaukaskiego; ale jeżeli w tym ostatnim będzie przygotowany tytu, akcyzie ulegający, tedy bez banderol w innych częściach Rossyi sprzedawany być nie może. (Z Gaz. Sen.)

Stuck, 3-go Maja.

Zostając w Stuckim powiecie Sprawnikiem Ziemi-skim, dnia 27-go zeszłego Kwietnia znajdowałem się z obowiązków mojej służby w miasteczku Klecku, gdzie miałem szczęście podzielać radość Kurlandzkiego półku Ułanów, który został udarowany Najwyższą nagrodą, przez mianowanie jego Szefem Następcy Tronu Wszelch Rossyi WIELKIEGO XIĘCIA ALEXANDRA NIKOŁAJEWICZA, z rozkazem nazywania się półkiem IMIENIA JEHO WYSOKOŚCI.

Z tej okoliczności, szwadrony były zebrane na paradę kościelną. Dowódzca półku, P. Półkownik Fok, wezwawszy PP. Sztabs-i Ober-Oficerów, powinszował im łaski MONARSZEJ. Najwyższy Rozkaz Dzienny był przeczytany szwadronom, w półkowy czworobok uszykowanym. Nie można wyrazić uniesienia, jakim wszelkiego stopnia wojownicy, przyjmowali dowod tak wysokiego zaszczytu! Rozległo się grzmiące ура! i przez czas długi nie ucichło. Chociaż za przybyciem Dowódcy brygady P. Jenerał - Majora Kusownikowa, nastąpiła cisza w szeregach, serdeczne jednak uniesienie wi-

ценіе видно было въ глазахъ каждаго. Привѣтствіе Его Превосходительства, огласилось новыми восклицаніями. Пройдя церемоніальнымъ маршемъ, воины построились въ каре. Тутъ, при многочисленномъ стеченіи народа, совершенно было молебствіе о долгоденствіи Государя Императора и всей Августѣйшей Фамиліи. Полковій Священникъ, произнесъ приличную торжеству рѣчь. Когда начали пѣть многія лѣта, то, у всѣхъ, появились слезы искренняго умиленія. Послѣ парада, въ эскадронахъ приготовлены были столы. Нижніе чины угощаемы были на счетъ полковаго Командира, а бѣдные жители Клецка и Несвижа, въ которомъ расположенъ Штабъ, получили отъ Г. Полковника Фока значительныя пожертвованія.

Въ часъ по полудни, всѣ Г. Штабъ и Оберъ-Офицеры, приглашены были въ квартиру полковаго Командира. Здѣсь, послѣ завтрака, Г. Генераль-Мажоръ Кусовниковъ, провозгласилъ тосты: За здравіе Монарха, Шефа полка Государя Цесаревича и всей Августѣйшей Фамиліи. Полковые трубачи, играли гимнъ: Боже, Царя храни. Тутъ можно было видѣть до какой степени Русскій проникнуть чувствомъ не поколебимой преданности къ своему Государю. Это чувство, не притворно доказалъ Курляндскій Уланскій полкъ въ этотъ знаменитый для него день. Оно выразилось неумолкаемыми криками восхищенныхъ воиновъ какъ высшаго чина такъ и нижняго.

До двадцати лѣтъ, прослуживъ въ рядахъ войскъ своего отечества, обладательствованный Царемъ-Отцемъ на службѣ — и, потомъ раненый инвалидъ, могъ ли я безъ такого же душевнаго движенія оставаться празднымъ зрителемъ этого торжества, могу ли не благоговѣть къ отеческимъ щедротамъ Государя Императора ежедневно изливающимся въ подобныхъ поощреніяхъ на подданныхъ благословляющихъ своего Царя? Нѣтъ, не могу оставить въ молчаніи предметъ столь трогательный для вѣрныхъ сыновъ отечества и подданныхъ истинно любимыхъ Монархомъ. Желая сохранить этотъ день въ памяти, какъ славу Русскаго воинства, я имѣю честь рекомендовать себя вамъ Милостивый Государь, покорнѣйше прошу о помѣщеніи этой статьи на счетъ прилагаемыхъ при семьдесяти рублей ассигнаціями въ издаваемой Вами газетѣ Литовскій Вѣстникъ *). Пятьдесять рублей ассигнаціями я пожертвовалъ въ пользу собратій моихъ подобно мнѣ понесшихъ раны на полѣ чести за славу Государя и отечества.

Имѣю честь быть и проч.

Отставній Штабъ-Ротмистръ Романовскій.

*) Полученные при семьдесяти рубл. ассигн. отосланы въ пользу бѣдныхъ Виленскаго Благотворительнаго Общества.

doczne było w oczachъ каждаго. Powitanie P. Dowódcy Brygady wzbudziło nowe okrzyki. Przeszedłszy marszemъ ceremonialnymъ, wojownicy uszykowali się w czworobok. Tu śródъ liczego zgromadzenia ludu odprawione były modły o długie dni Cesarza Jego Mości i całej NAJJAŚNIEJSZEJ Jego Familii. Kapelan Półkowy miałъ stosowną do uroczystości mowę. Kiedy zaczęto śpiewać *mnogie lata*, u wszystkichъ stanęły w oczachъ łzy szczerzego rozczulenia. Po ukończeniu parady, w szwadronachъ przygotowane były stoły. Wojskowi rangъ niższychъ częstowani byli kosztemъ Dowódcy półku, a ubodzy mieszkańcy Klecka i Nieświża, gdzie jest sztabъ rozłożony, otrzymali od P. Półkownika Foka znaczne ofiary.

Opierwszej z południa, wszyscy PP. Sztabs-i Ober-Oficerowie wezwani byli do kwatery Dowódcy półku. Tu po śniadaniu, P. Jenerał-Major Kusownikow wniósłъ toasty: za zdrowie MONARCHY, Szefa półku CESARZEWICZA Jego Mości i całej NAJJAŚNIEJSZEJ Familii. Półkowi trębaczę grali hymnъ: Boże Króla zachowaj. Tu można było widzieć, do jakiego stopnia Rossyanin przejęty jestъ uczuciemъ niewachwanego poświęcenia się ku swojemu MONASZE. To uczucie okazałъ niepozornie Kurlandzki półkъ ułanówъ w dniu tymъ, takъ dla niego znamienitymъ. Wyrażało się ono nieustannemi okrzykami uniesionychъ wojownikówъ takъ wyższychъ rangъ, jako i niższychъ.

Do dwódziesiątu latъ wysłużywszy w szeregachъ wojskъ swej ojczyzny, osypany dobrodziejstwami Monarchy-Ojca w czasie służby i potemъ raniony invalid, mógłemъ bezъ równego serdecznego wzruszenia zostawać obojętnymъ widzemъ tej uroczystości? Mogęzъ nienawidzieć tej ojcowskiej szcudroblivosti MONARCHY codziennie okazywanej w podobnychъ zachęceniachъ poddanymъ, błogostawiającymъ swojego MONARCHĘ? Nie, nie mogę zamilczeć o przedmiocie takъ poruszającymъ wiernychъ synówъ i poddanychъ ojczyzny prawdziwie przez MONARCHĘ kochanych. Pragnę zachować dzień ten w pamięci, jako sławę Rycerstwa Ruskiego, mamъ honorъ zalecać siebie W. M. Panu, i proszę o umieszczenie tego artykułu wъ wydawanej przezъ niego Gazecie Kuryerze Litewskimъ za przysyłającę się przy niniejszymъ liście dziesięć rubli assygnacyjnychъ *). Pięćdziesiątъ rubli assygnacyjnychъ ofiarowałemъ na rzeczъ moichъ współbraci, którzy jakъ ja są ranieni na polu honoru za sławę MONARCHY i Ojczyzny.

Mamъ honorъ bydzъ i t. d.

Odstawny Sztabs-Rotmistrzъ Romanowski.

*) Przyłączone do tego listu dziesięć rubli assygnacyjnychъ odesłano na rzeczъ ubogichъ Wileńskiego Towarzystwa Dobroczynności.

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Франція.

Парижъ, 16-го Мая.

Князь Таллейранъ прошлую ночь опасно заболѣлъ. Въ 3 часа утра приглашены къ нему два врача, которые пробыли пять часовъ при его кровати. Они потомъ портьеру готеля передали бюджетъ, что Князь провелъ самую безпокойную ночь. Сегодня въ 2 часа по полудни увѣрили, что лѣкари сомнѣваются на счетъ выздоровленія больнаго, и не думаютъ чтобы прожилъ онъ завтрашній день.

— Г. Горацій Вернетъ отправляется отсюда сегодня вечеромъ въ Берлинъ а оттуда въ С. Петербургъ, гдѣ онъ по порученію Императора Россійскаго напшетъ нѣсколько картинъ.

— Въ засѣданіи Палаты Депутатовъ 12 Мая, разсматривали проектъ постановленія о памятникахъ и общественныхъ зданіяхъ. Известно, что въ 1833 году, Министры предположили окончить всѣ зданія, воздвигнутыя прежними Правительствами. Министръ внутреннихъ дѣлъ, требовалъ на сей предметъ 12 мил. франковъ. Въ первой статьѣ изложена смета въ 1,750,000 фр. на окончательную постройку дворца при Quai d'Orsay. Это зданіе, предназначенное Наполеономъ для помѣщенія Министерства иностранныхъ дѣлъ, оказалось неудобнымъ для жительства. Министры намѣреваются помѣстить въ ономъ государственный советъ и счетную палату. Палата Депутатовъ, послѣ продолжительныхъ совѣщаній, согласилась съ мнѣніемъ Министра и отложила дальнѣйшія по сему предмету пренія до слѣдующаго понедѣльника.

— Въ Лионѣ съ 12 на 13 ч. случился пожаръ истребившій около 60 домовъ.

— Графъ Сильвейра, одинъ изъ вѣрнѣйшихъ приверженцевъ Донъ-Карлоса, возвращаясь изъ тайной поѣздки, умеръ въ южной Франціи.

— Пишутъ изъ Байонны, что Инфантъ Донъ Францискъ де Паула и его супруга, получили собственноручное письмо Короля и Королевы Французовъ,

ВІАДОМОСЦІ ЗАГРАНИЦЗНЕ.

FRANCYA.

Парижъ, дня 16 Мая.

Хиже Talleyrandъ прошлеј нocy niebezpiecznie zachorował. O godz. 3 rano, powołano do niego 3 lekarzy, którzy zostawali pięć godzin przy jego łóżku. Potemъ złożyli u odzwierneго domu biuletyn, w którym czytano, że Хиже bardzo źle noc przepędził. Dzisiaj o godz. 2 po południu zapewniano, że lekarze zwątpili o wyzdrowieniu choreго i nie spodziewali się ażeby przeżył dzień jutrzejszy.

— P. Horacy Vernetъ jutro wieczoremъ wyjeżdża ztąd do Berlina, mającъ zamiarъ udać się stamtąd do Petersburga, gdzie, z polecenia Cesarza, wykonać ma kilka obrazówъ.

— Na posiedzeniu Izby Deputowanychъ w dniu 12 Maja, zajmowano się projektemъ do prawa, względemъ pomnikówъ i budowli publicznych. Wiadomo jest, że w 1833 roku, Ministrowie powzięli zamiarъ dokończenia wszystkichъ budowli wznoszonychъ kolejno przezъ Rządy poprzednie; w tymъ celu żądałъ Ministerъ Spraw Wewnętrznychъ 12,000,000 fr. W pierwszymъ artykule umieszczono summę 1,750,000 przeznaczoną na ukończenie pałacu przy Quai-d'Orsay. Pałac ten, przeznaczony przezъ Napoleona na pomieszczenie Ministerstwa Spraw Zagranicznych, okazałъ się wielce niedogodnymъ do zamieszkania; dziś, pragnie Ministerstwo umieścić w nimъ Radę Stanu i Izbę Obrachunkową. Izba, po żywychъ rozprawachъ nadъ przeznaczeniemъ tej budowli, przychyliła się nakoniec do wniosku Ministra, i dalsze nadъ tymъ przedmiotemъ narady do przyszłego понедіаtku odroczyła. (G.R.K.P.)

— W Lyonie z d. 12 na 13 w nocy wybuchnąłъ pożar, który zniszczył 60 domówъ.

— Hrabia Sylveira, jeden zъ najwierniejszychъ stronnikówъ Donъ Karłosa, powracając zъ tajnego poselstwa, umarłъ we Francyi południowej.

— Donoszą zъ Bajonny, że Infantъ Donъ Francisco de Paula i jego małżonka, otrzymali listъ własnoręczny odъ

и что они чрезъ Пау отправляются въ Тулузу. *Mémorial des Pyrenées* утверждаетъ напротивъ, что высокіе путешественники изберутъ жилище въ Пау.

— Правятельство публикуетъ сегодня слѣдующую телегр. депешу изъ Байонны отъ 15 Мая: „По полученнымъ здѣсь сегодня донесеніямъ съ разныхъ пунктовъ границъ, между Карлистами произошло большое смущеніе. Въ слѣдствіе значительныхъ беспорядковъ Донъ-Карлосъ будто оставилъ Эстеллу и обратился въ Овьату.“

— Здѣсь получены, чрезъ Тулонъ, слѣдующія извѣстія изъ Африки: *Bona, 3-го Мая*. На пришедшихъ сюда, пароходъ *Cocytus* и транспортномъ суднѣ *Egaria*, прибыла 750 чел. 61-го линейнаго полка и много рядовыхъ другихъ командъ. Означенныя войска высажены на берегъ, и имѣютъ отправиться въ Константиноу. Въ Гвельмъ будутъ они ожидать жизненныхъ припасовъ для препровожденія въ сію крѣпость. Можетъ быть, что начальникъ лагеря подъ Медіезъ-Гаммаромъ, укомплектуетъ ими войска, потерпѣвшія во время неудачной экспедиціи въ окрестностяхъ Герфы. Нарочный, возвратившійся изъ Константины, привезъ подробныя свѣдѣнія, собранныя во время экспедиціи въ Стору, изъ коихъ видно, что Арабы, населяющіе страну, между Стору и Жигелею, происходятъ отъ древнихъ Римлянъ. Въ половинѣ XVI-го вѣка соединились они съ Генуезцами, которые въ то время вели значительную торговлю на этомъ берегу Африки. Поколенія сіи издревле были независимы и никогда не признавали власти Алжирскихъ и Константинопольскихъ Девей. Въ каждомъ изъ сихъ поколеній одна часть народонаселенія мужскаго пола занимается земледѣліемъ, другая живетъ въ дуарахъ *) и занимается ремеслами. Они имѣютъ ткачей, мясниковъ и кузнецовъ, и такъ способны къ работамъ, что потребности туземцевъ удовлетворяются собственными издѣліями. Въ домашнемъ быту замѣтно довольство. Въ деревняхъ, кромѣ палатокъ, есть каменные дома, покрытые черепицею; при каждомъ изъ сихъ домовъ есть садъ. Поля хорошо обработаны и плодовыхъ деревьевъ довольно. Внутреннее управленіе весьма просто. Народъ избираетъ шейка, коему вручается верховная власть, какъ по военной, такъ и по гражданской части. Онъ же предводительствуетъ въ бояхъ. Если шейка употребитъ во зло права свои, его удаляютъ отъ должности. Владѣнія наследственны и вѣрно раздѣляемы. Задивъ близъ Сторы, представляетъ вездѣ доступную пристань, защищенную отъ вѣтровъ, возвышающимся на противоположныхъ оконечностяхъ берега горами. Недалеко отъ развалинъ Русикада, устье рѣки Сиса образуетъ гавань, которая легко могла бы предоставить большія выгоды торговлѣ. Въ развалинахъ видны еще древнія кладовыя, весьма хорошо сохранившіяся.

17-го Мая.

Князь Таллейранъ вчера между 11 и 12 часомъ вечера, скончался. Вчера здоровье его весь день было опасно. Многие бюлетени, изъ коихъ одинъ былъ печальнѣе другаго, чрезъ каждые 2 часа, подаваемы были портьеру, для сообщенія ихъ многимъ особамъ желающимъ имѣть свѣдѣніе о его здоровьи. Самъ Король вчера присылалъ нѣсколько разъ, чтобы узнать о состояніи Князя. Извѣстіе о его смерти, получено еще до полуночи въ Тюильери. Князь страдалъ нѣсколько дней нарывомъ, которой хотя примѣтно увеличивался, но врачи не почитали это большою опасностію. За нѣсколько часовъ до смерти принималъ онъ Аббата *Дюпанлу*. Князь Таллейранъ родился въ 1754 году и по сему жилъ 84 года.

— Во вчерашнемъ засѣданіи Палаты Депутатовъ, окончено общее совѣщаніе о бюджетѣ 1839 и потомъ Палата занялась проектомъ закона на счетъ кредита 600,000 фр. для чрезвычайныхъ посольствъ, къ коронаціямъ въ Лондонъ и Медіоланъ, каковой проектъ закона въ сегодняшнемъ засѣданіи принятъ большинствомъ 174 противу 67 голосовъ.

— Завтра какъ въ день рожденія Королевы Викторіи, Лордъ Греввилъ даетъ большой обѣдъ, на который приглашены все члены дипломатическаго корпуса, Президенты обѣихъ Палатъ, Министры и многіе Маршалы. — Г. Барантъ 10-го ч. буд. м. оставяетъ Парижъ отправляясь къ своему посту въ Ст. Петербургъ.

— Увѣдомляютъ изъ Байонны, что Карлисты взяли укрѣпленіе Ласъ Бандерасъ и укрѣпленный Капуцинскій монастырь при Билбао. По нѣкоторымъ извѣстіямъ власти Эстеллы, предложили Донъ-Карлосу оставить этотъ городъ, такъ какъ онъ по своему положенію невыгоденъ для главной квартиры. Ге-

Крѣпости и Королевы Французовъ, и же маю ся удачъ презъ Пау до Тулузы. *Mémorial des Pyrenées* удерживаетъ противу, же Высocy подрѣзни, обирая въ Пау мѣстце свего побыту.

— Рząd ogłosił dzisiaj następną depeszę telegr. z Bayonny pod 15 Maja: „Podług otrzymanych tu dzisiaj doniesień z różnych punktów granic, miało zajść wielkie zamieszanie pomiędzy wojskami Karolistowskimi. Skutkiem wielkich nieporządków, Don Karlos miał opuścić Estellę i udać się do Oñate.“

— Nadeszły do Tuluzy wiadomości z Afryki, przesłane natychmiast do Paryża, są następnego brzmienia: „*Bona 3 Maja*. Zawinęły tu: statek parowy *Cocytus* i przewoźowy *Egaria*; mają na swych pokładach 750 ludzi, należących do 61 pułku liniowego, i wielu pojedynczych żołnierzy z innych oddziałów, których na ląd wysadzają. Wojska te przeznaczone są do Konstancy; w Guelma oczekiwać będą na zapasy żywności, które przeprowadzą do wzmiarkowanego miasta. Dowódca obozu w Mediez-Hammar, może ich użyje do zaopatrzenia miejsc próżnych, jakie się okazały po nieszczęśliwej wycieczce, niedawno w okolicy Qued-Gherf przedsięwziętej. Wystany goniec z Konstancy przywiózł niektóre szczegóły o wyprawie do Story; zawierają one wiadomość, że Arabowie, zamieszkujący kraj między Storą i Gizelem, mają być potomkami starożytnych Rzymian. Wśrodku XVI-go wieku mieli się oni zmieszać z Genuńczykami, którzy znakomity na tém wybrzeżu prowadzili handel. Pokolenia te używały ciągłej niepodległości, i nigdy zwierzchnictwa Dejów Algierskich i Konstancyńskich nie uznawały. W każdym z tych pokoleń, jedna część mężczyzn trudni się rolnictwem; druga, mieszkająca w duarach *) zajmując się rozmaitemi rzemiosłami. Mają oni tkaczy, rzeźników, kowali. Wszystkie prace są tak zręcznie i skutecznie, że przez się potrzeby wszystkie mieszkańców zaspokajają. We wsiach, daje się spostrzegać byt dobry; prócz namiotów, mają domy kamienne, pokryte dachówkami; przy każdym domu jest ogród; pola są dobrze uprawiane, i wszędzie spostrzegać się dają drzewa owocowe. Zarząd wewnątrz jest bardzo prosty; lud wybiera Szeika, mającego najwyższą wojskową i cywilną władzę. On-to wiedzie go wrazie potrzeby do boju. Jeżeli Szeik nadużywa swęj władzy, odbierają mu piastowany urząd. Wszystkie posiadłości są dobrze rozgraniczone i są dziedziczne. Odnoga morska przy Storze przedstawia wszędzie dogodną przystań; sterczące po obu jej końcach góry zastaniają okręty od wszelkich wiatrów. Niedaleko od zwalisk Russicada, ujście rzeki Sissa tworzy port wygodny, mogący stać się łatwo bardzo handlowi użytecznym. Śród zwalisk spostrzegać się dają stare składy, bardzo dobrze zachowane.

Dnia 17.

Хи́а́же Talleyrand, вчѣра мѣжду godz. 11 a 12 wieczorem, zakończył życie. Przez dzień cały wczorajszy stan jego czynił najżywszą obawę. Biuletyny, z których każdy był coraz niepomyślniejszym, były codwój godziny składane u odźwiernego, dla udzielenia ich wielu osobom, przychodzącym dowiadywać się o zdrowiu chorego. Sam Król w przeciągu dnia wczorajszego przysyłał kilka razy, dowiadując się o stanie Хи́а́жа. Wiadomość o śmierci otrzymano w Tuilleryach jeszcze przed północą. Na kilka godzin przed śmiercią, Хи́а́же przyjmował odwiedzenie Хи́а́дза Dupanloup. Хи́а́же Talleyrand rodził się w roku 1754, a zatem umarł mając lat 84.

— Na wczorajszym posiedzeniu Izby Deputowanych, ukończono powszechne narady nad budżetem na rok 1839. Izba zajmowała się potem projektem do prawa o kredycie 600,000 fr. na poselstwo nadzwyczajne do koronacyj w Londynie i Medyolanie, jakowy projekt przyjęty na dzisiejszym posiedzeniu, większością 174 przeciwko 67 głosów.

— Jutro, jako w dzień urodzin Królowej Wiktoryi, Lord Granville daje wielki obiad, na który zaproszeni wszyscy Członkowie Ciąta dyplomatycznego, Prezydenci obu Izb, wszyscy Ministrowie i wielu Marszałków.

— Donoszą z Bayonny, że Karolisci wzięli warownią Las Banderas i umocowany klasztor Kapucyński pod Bilbao. Podług niektórych wiadomości, Don Carlos, miał być wezwany od władz Estelli, ażeby opuścił miasto, które dla swojego położenia, jest niedogodnym na główną kwaterę. Jenerałowie Zariatęgu i

*) Такъ называются деревни изъ круглыхъ шатровъ, которыми Мауры окружаютъ шабуны спадъ своихъ.

*) Duary, są to wsi z namiotów okrągłych, któremi Maurowie tabuny trzod swoich otaczają.

Елло, za kilka dni mają być stawieni przed sądem wojennym. (A.P.S.Z.)

нераль Царіатеги и Эліо чрезъ нѣсколько дней будутъ представлены военному суду. (A.P.S.Z.)

А Н Г Л И Я.

Лондонъ, 12-го Мая.

Королева, желая оказать пособіе торговому сословию Лондона, намѣрена дать послѣ коронаціи нѣсколько празднествъ, которыя продолжатся до Сентября мѣсяца, для того, чтобы богатые фамиліи, выезжающія обыкновенно въ деревню въ концѣ Іюля, оставались до Сентября въ Лондонѣ.

— Въ одной изъ здѣшнихъ газетъ пишутъ, что Королева заказала въ Парижѣ Царское одѣяніе для коронаціи.

— 10 ч. с. м. былъ при дворѣ балъ, на который приглашено было 600 особъ. Покои дворца были великолѣпно освѣщены. Зеленая зала, (drawingroom) обитая штофомъ этого цвѣта съ золотыми узорами, украшена была портретами Англійскихъ Королей, въ хронологическомъ порядкѣ, по династіямъ. Золоченые пиластры красиво отражались на алыхъ обояхъ тронной залы, а большія зеркала увеличивали до безконечности свѣтъ разливавшійся изъ огромной люстры. Картинная галлерей 190 футовъ въ длину и 40 въ ширину, освѣщенная 5-ю люстрами, представляла особенное восхитительное зрѣлище; произведенія великихъ художниковъ покрывали стѣны галлерей. Входъ украшенъ былъ статуями Венеры и Гебы, рѣзца знаменитаго Кановы. Желтая зала предназначена была для танцевъ; въ ней гремѣли оркестры Вейперта и Страуса, а рѣдкія растенія, разставленные въ нишахъ, увеселяли взоръ и разливали въ воздухъ роскошное благоуханіе. Въ одиннадцатомъ часу прѣехала Королева. Всѣ Принцы Королевской фамиліи вышли къ ней на встрѣчу. Раздался народный гимнъ *God save the Queen*, превосходно исполненный оркестромъ Вейперта. Лордъ Каммергеръ проводилъ Ея Величество чрезъ всѣ покои, гдѣ ее встрѣтили съ изъявленіемъ живѣйшей преданности. Королева танцевала кадрили, подъ музыку изъ оперы *Черное Домино*. Кавалеры были въ мундирахъ, а дамы въ богатомъ придворномъ платьѣ. Балъ продолжался до утра. (О. Г. Ц. П.)

Н И Д Е Р Л А Н Д Ы.

Гага, 16-го Мая.

Король живетъ въ лѣтнемъ своемъ замкѣ Бошъ, куда переехала сегодня супруга Принца Албрехта Пруссаго.

— Сегодня Принцъ Оранскій выезжаетъ въ Силезію и на пути посѣтитъ сестру свою въ Кассель. Извѣстіе, помѣщенное въ Англійскихъ газетахъ, о намѣреніи Принца быть въ Лондонѣ, несправедливо. (О. Г. Ц. П.)

И С П А Н И Я.

Мадридъ, 8-го Мая.

Письма изъ Бургоса уведомляютъ о новомъ возмущеніи противу Донъ-Карлоса, такъ какъ нѣкто Охоторена де Бетуло въ Бастанской долиніи объявилъ независимость Вискайскихъ провинцій. По симъ же извѣстіямъ, Донъ-Карлосъ появившись близъ Эстеллы, принужденъ былъ возвратиться, потому, что ему не дозволили туда войти.

— Графъ Латуръ-Мобургъ сегодня утромъ отплылъ съ фамиліею въ Мадридъ; предъ отъездомъ Королева пожаловала его орденомъ Карла III-го а его супругу орденомъ Маріи-Луизы.

— Палата Депутатовъ въ сегодняшнемъ своемъ засѣданіи начала прѣнія о проектѣ закона предложеннаго Маркизомъ де ласъ Навасъ и другими депутатами въ отношеніи улучшенія положенія секуляризованныхъ духовныхъ. Впрочемъ говорятъ вообще что Палаты немедленно будутъ отсрочены.

9-го Мая.

Командантъ округа Риога, уведомилъ Генераль-Капитана Старой Кастиліи, что безпокойства въ Бискайскихъ провинціяхъ дошли до высочайшей степени, и что въ Салватьеррѣ въ Алавѣ вспыхнулъ второй бунтъ, главою коего Генераль Виллареаль. Пароль: „Прочь съ юнтою! Да здравствуетъ Донъ Себастьянъ и религія!“

Сарагосса, 10-го Мая.

Подтверждается извѣстіе, что въ Эстеллѣ произошло новое возстаніе противу Донъ-Карлоса. Ириарте, который въ походѣ сюда встрѣтилъ нападеніе и здѣсь былъ вчера ожидаемъ, внезапно обратился въ Наварру и всѣ войска приглашены въ Рибейру, для поддержанія въ Эстеллѣ этой контръ-революціи. Генераль Ораа потребовалъ отъ властей Сарагосскихъ, чтобы ему на счетъ неудаченныхъ еще подачей, отпустили миллионъ реаловъ, на жалованье для его войскъ, но въ томъ ему отказали. Въ Каталоніи будто около 2,000 Карлистовъ принуждены были Барономъ Меромъ положить оружіе. (A.P.S.Z.)

А Н Г Л И Я.

Лондонъ, дня 12-го Мая.

Крѳлова, пражнаѣ прийдѣ въ помѳ станѳви handlujaceму в Лондинѣ, умыслила по коронаци даѳ jeszcze kilka biesiad i balѳw, a to w celu przedluzenia zabaw aѳ do pierwszych tygodni Sierpnia. Wiadomo bowiem, że w Anglii, zamożne rodziny wyjeżdżają niezwyčajna wieś w końcu Lipca.

— Jedna z tutejszych gazet donosi, że Krѳlowa kazała robić w Paryżu koronacyjny ubior.

— Na bal dworski, dany w dniu 10 b. m. rozdano 600 biletѳw; wszystkie pokoje byty nader okazałe oświecone. Zielony salon (drawingroom) obity adamaszkiem tej barwy, suto złotem ozdobiony, zawierał wizerunki angielskich Krѳlѳw w porządku lat i rodu; sala tronowa urządzona była na chłѳdniki; jej obicia karmazynowe odbijały się ozdobnie obok złoconych pilastrѳw, a ogromne zwierciadła powtarzały stokratnie przepyszne światło, rozlewane z ogromnego świecznika. Szczegѳlniej uroczy widok przedstawiała galerya obrazѳw, długa na 190 stѳp, a szeroka na 40, która pięcią świecznikami oświecona była. Obrazy wielkich mistrzѳw pokrywały jej ściany, a główne wnijscie ozdobione było posagami dłѳta Kanowy, wyobrażającemi Wenerę i Hebę. Żółty salon przeznaczono na tańce; w nim umieszczono orkiestry Weipperta i Straussa, a najradsze rośliny rozstawione po niszach, mile pięściły oko i rozkoszną woń rozkaczały. O kwadransie po 10 przybyła Krѳlowa; na jej spotkanie wyszli wszyscy Xiążęta Krѳlewskiego Domu; zabrzmiała natychmiast pieśń narodowa: *God save the Queen* wykonana po mistrzowsku przez orkiestrę Weipperta. Lord podkomorzny przeprowadził N. Panią przez wszystkie salony, w których odbierała hołd uszanowania od obecnych o-ѳb. Krѳlowa tańcowała z wdziękiem, kadrylla z *czarnego domino*. Wszyscy męczyznѳi byli w mundurach, a damy miały bogate suknie dworskie. Zabawa przeciągnęła się aѳ do rana. (G.R.K.P.)

Н И Д Е Р Л А Н Д Ы.

Аmsterdam, 16-го Мая.

Крѳл замieszkał letni zamek Bosch, gdzie się także dziś przeniosła Xiężna Albrechtowa Pruska.

— Dziś odjeżdża Krѳlewicz Xiążę Oranii do Szlązka; w podrѳży swojej odwiedzi ciotkę w Kassel. Pogłѳski, udzielone przez gazety angielskie, jakoby Krѳlewicz miał przybyć do Anglii, okazały się zupełnie pѳnnemi. (G.R.K.P.)

И С П А Н И Я.

Мадридъ, 8-го Мая.

Listy z Bургоса donoszą o nowѳm powstaniu przeciwko Don-Carlosa; niejaki bowiem Ochotorena de Betulo ogłѳsił niepodległość prowincyj Biskajskich. Podług tychże wiadomości, Don-Carlos, jak tylko się ukazał w Estelli, miał zostać przymuszonym do powrotu, gdyż zabroniono mu wstępu.

— Hrabia Latour-Maubourg ze swoją fамиліą opuścił dzisiaj Madryt. Przed wyjazdem, udzielił mu Krѳlowa Order Karola III, a jego małżonce Order Марьи-Луdiviki.

— Izba Deputowanych na dzisiejszѳm swѳm posiedzeniu rozpoczęła rozprawy o projekcie Margrabiego de las Navas i niektórych innych deputowanych, względem ulepszenia połozenia sekularyzowanego zakonnego duchowieństwa. Zresztą mówiono powszechnie, że Izby wkrѳtce odroczone będą.

Dnia 9-го.

Командантъ окрѳгу Риога doniѳsł Kapitanowi Jeneralnemu Starej Кастиліи, że niesпокойности w prowincjach Biskajskich doszły do najwyższego stopnia i że w Salvatierra w Алавѣ wybuchło drugie powstanie, na czele którego stał Jenerał Villareal. Hasło jest: precz z juntą! Niech żyje Don Sebastean i Religia!

Saraгossa, 10 Мая.

Potwierdza się, że zapaliło się nowe powstanie przeciwko Don-Carlosowi w Estelli. Iriarte, który w pochodzie tu był napadniony, a wezora oczekiwany w tutejszѳm mieście, nagle zwrѳcił się ku Nawarrze i wezwał wszystkie wojska do Ribeira, ażeby wsparły tę kontrrewolucję w Estelli. Jenerał Огаа wezwał władze Сарагоссы, ażeby na rachunek niewypłaconych jeszcze podatkѳw, wydały mu million reалow, dla opłacenia żołду wojsku jego, jedaak mu tego odmówiono. W Каталоніи około 2,000 Карolistѳw, jakoby przymuszени были przez Barona Meer do złożenia broni. (A.P.S.Z.)

С м ъ с ь.

Въ Сѣверной Пчелѣ помѣщена слѣдующая статья: „Въ одномъ изъ Нѣмецкихъ журналовъ напечатано письмо изъ Штутгарта, относительно работъ, произбдѣющихся надъ сооруженіемъ памятника Шиллеру, и между прочимъ упоминають въ томъ письмѣ объ обстоятельстве, любопытномъ для Русскихъ. На фундаментъ памятника будетъ начертано славное имя Августѣйшаго Монарха, воины коего, за двадцать пять лѣтъ предъ симъ, доблестно сражались на поляхъ брани въ Германіи. Въ 1813 г., во время пребыванія союзныхъ войскъ въ Веймарѣ, подъ главнымъ начальствомъ Князя Витгенштейна, исключительно для военныхъ было дано представленіе первой трилогіи Шиллера, Валленштейнъ (Wallensteins Lager). На какое зрѣлище не могло произвести въ то время сильнѣйшаго впечатлѣнія!—При сооруженіи, въ С. Петербургѣ, памятника Императору АЛЕКСАНДРУ Благословенному, въ присутствіи архитектора Адамини, управлявшаго работами при сей постройкѣ, переданъ Полковнику Потту Секретарю Минералогическаго Общества въ С. Петербургѣ, одинъ изъ осколковъ гранита, отсѣченныхъ отъ краевъ колонны По приказанію Полковника Потта, этотъ осколокъ былъ выполированъ, и въ него вставили бронзовую вызолоченную плиту съ надписью. Камень сей отправленъ въ Штутгартъ, и будетъ вложенъ въ фундаментъ памятника, воздвигаемаго безсмертному поэту. Надпись на бронзовой доскѣ слѣдующая: „Когда въ 1813 году, воины АЛЕКСАНДРА I-го, подъ начальствомъ Князя Витгенштейна, поспѣшили на помощь Германіи, во время ихъ пребыванія въ Веймарѣ, въ честь войскъ сего полководца, представленъ Шиллеровъ Станъ Валленштейна. Въ благодарномъ воспоминаніи о томъ, Полковникъ Поттъ, отъ имени всѣхъ Императорскихъ Россійскихъ воиновъ, сражавшихся и проливавшихъ съ нимъ вмѣстѣ кровь въ священной борьбѣ, начерталъ сн строки, на подлинномъ гранитѣ памятника, воздвигаемаго Россію своему обожаемому Монарху Императору АЛЕКСАНДРУ I, въ С. Петербургѣ.“ На той же доскѣ вырѣзано, въ подраженіе рукъ архитектора Адамини, свидѣтельство, что гранитъ подлинно отсѣченъ отъ колонны.

— Докторъ Рокъ, авторъ извѣстныхъ сочиненій по части ботаники, говоритъ въ своемъ *Traité des plantes usuelles*, что запахъ чеснока имѣеть свойство, охранять дозрѣвающіе плоды отъ птицъ и что достаточно повѣсить на сучьяхъ плодовыхъ деревьевъ нѣсколько головокъ чеснока, чтобы отогнать отъ нихъ воробьевъ и другихъ птицъ.

— Г. Скрибъ написалъ уже 282 драматическихъ сочиненій. Полагая, что ежедневно представляютъ, среднимъ числомъ, 20 его произведеній, чистый доходъ отъ представлений и изданія его твореній просрираться долженъ до 120,000 фр. (О.Г.Ц.П.)

Концертъ на скрипкѣ Г. Липинскаго въ Вильнѣ 11 Мая 1838.

Нѣсколько уже мѣсяцевъ знали въ Вильнѣ о прибытіи Г. Липинскаго въ С. Петербургъ. Знаюки и любители съ восторгомъ разсуждали объ его игрѣ; предусматривали, что не смотря на всю его скромность, онъ силою гения и возвышеннымъ искусствомъ побѣдитъ соперниковъ, и въ самомъ дѣлѣ, извѣстія изъ С. Петербурга оправдали ихъ предвѣщанія. Потомъ прощель слухъ, что проездомъ изъ столицы онъ посѣтитъ Вильну. Я видѣлъ радость, видѣлъ какъ многіе на перерывъ старались помѣстить этого чрезвычайнаго человека въ домахъ своихъ по его достоинству. Что касается меня, не слыша никогда Липинскаго а зная, какъ люди часто преувеличиваютъ похвалы или порицанія, я съ душевною радостію ожидалъ торжественной минуты, когда долженъ услышать эту расхваленную игру. Я самъ обучался музыкѣ и довольно хорошо понималъ ее, но это было во времена старой школы: объѣхавъ всю почти Европу, я встрѣчалъ многихъ виртуозовъ и всегда внимательно ихъ слушалъ; потому и теперь рѣшился совокупить всѣ мои силы и самъ по себѣ судить.

Объявленъ концертъ Липинскаго. Съ вѣтерпнѣемъ вхожу въ залу, многочисленныя слушатели занимають мѣста, наступаетъ рѣшительная минута, Г. Липинскій подходитъ къ валу; шорохъ въ собраніи умолкаетъ; водворяется тишина, какъ бы никого не было. Весь почти превращенный въ слухъ, съ напряженіемъ внимаю игру не спуская глазъ съ виду и движеній играющаго. Совѣстно сознаюсь, что по разыграніи нѣсколькихъ начальныхъ тактовъ, я дрожалъ невольно и это вѣроятно было слѣдствіемъ сильнаго волненія слуховыхъ органовъ, проникающаго до чувствъ души. Въ продолженіе первой части концерта, я движимъ былъ разными чувствами, то пріятными и веселыми, то важными, улыбающимися и содроганными; при каждомъ дви-

Розмаитости.

Чытамы в Псщолѣ Пѣночней: „Въ одномъ изъ ежедневныхъ Нѣмецкихъ оглошено list ze Sztudgardu pisany, donoszacy o robotach, odbywajacych się około wzniesienia pomnika dla Szyllera; w liście tym jest, między innymi, wzmianka o okoliczności, ciekawej dla potomnych, a szczególnie dla Rosyan. Na podstawie pomnika ma być skreślone sławne imię Potężnego Monarchy; którego wojownicy, przed dwudziesto pięć laty, świetnie walczyli na polach bitew w Niemczech. W r. 1813, podczas znajdowania się wojsk sprzymierzonych w Wejmarze, pod głównym dowództwem Xięcia Wittgensteina, jedynie dla wojskowych dane było przedstawienie pierwszej części trylogii Szyllerskiej, Wallensteina (Wallensteins Lager). Żadne widowisko nie mogło wleczas większego sprawić wrażenia! Przy budowaniu w Petersburgu pomnika dla Cesarza ALEXANDRA Błogosławionego, w obec architekta Adamini, kierującego robotą, oddany został Półkownikowi Pott, Sekretarzowi towarzystwa mineralogicznego w Petersburgu, jeden z kawałków granitu, odciętych od krawędzi kolumny. Z polecenia tegoż Półkownika Pott, kawałek ten został wypolerowany, i osadzono w nim tablicę brązową pozłacaną, z stosownym napisem. Odesłano ten kamień do Sztutgardu, gdzie będzie złożony w fundamencie pomnika, wystawic się mającego dla nieśmiertelnego poety. Napis na tablicy brązowej, jest następujący: „Kiedy w r. 1813 wojownicy ALEXANDRA I-go, pod wodzą Xięcia Wittgensteina, pośpieszyli na pomoc Niemcom, w czasie pobytu ich w Wejmarze, na cześć wojsk tego wodza, przedstawiono Szyllera Oboz Wallensteina. Wspominając o tym wypadku z wdzięcznością, Półkownik Pott, w imieniu wszystkich wojowników Cesarско-Rosyjskich, którzy z nim pospół walczyli i krew przelewali w świętej walce, skreślił te wyrazy na granicy z pomnika, wzniesionego przez Rosyją dla swego ubóstwanego Monarchy, Cesarza ALEXANDRA I-go, w Petersburgu.“ Na tejże tablicy wyrżnięte jest *fac-simile* świadectwa budowniczego Adamini, że granit ten istotnie odrąbany był od kolumny.

— Doktor Roques, autor znakomych dzieł botanicznych, mówiąc o przymiotach czosnku, w dziele *Traité des plantes usuelles*, zapewnia, że zapach tej rośliny chroni dojrzewające owoce od napadu ptaków, i że jest zupełnie dostatecznym, zawiesić na gałązkach kilka główek czosnku, aby oddalić wróble i inne ptaki od drzew owocowych.

— P. Scribe napisał już 282 sztuk dramatycznych, uważając, że codziennie w przecięciu wystawiają 20 dzieł jego, czysty zatem dochód z wystawy i druku przynosi mu rocznie 120,000 fr. (G.R.K.P.)

GRANIE NA SKRZYPCACH P. LIPIŃSKIEGO W WILNIE 11 MAJA 1838.

O przybyciu P. Lipińskiego do Petersburga wiedziało już Wilno od kilku miesięcy. Znamcy i miłośnicy muzyki rozprawiali z uniesieniem o jego graniu; przewidywali, iż pomimo całej, jemu właściwej skromności, mocą geniuszu i wygórowanej sztuki zwycięży spóźzawodników: jakoż wiadomości z Petersburga przepowiedzenia ich potwierdziły. Później wieść się rozeszła, że w przejeździe ze stolicy będzie w Wilnie. Byłem świadkiem radości; widziałem, jak wiele się osób ubiegało, żeby tego nadzwyczajnego wirtuoza w swych domach podług jego zasług umieścić. Co do mnie, nie słysząc nigdy P. Lipińskiego, a zając z doświadczenia, jak ludzie często radzi przesadzać w pochwałach i naganach, czekałem z tajemną radością uroczyściej chwili, kiedy to graniem, tak wychwalane, usłyszę. Uczyłem się grać i grałem dość biegle, lecz w owych czasach dawnej szkoły. Przebiegłszy całą prawie Europę miałem zrzęcznie słyszeć wielu muzyków i zawsze słuchałem z uwagą; więc postanowiłem zebrać wszystkie me siły, na jakie się zdobyć mogłem, i sam przez się sądzić.

Ogłaszają dzień koncertu Lipińskiego. Z zapalem wchodzę do sali; liczni słuchacze zasiadają; wybija stanowcza minuta, P. Lipiński stawia przed pulpitem; szmer w zgromadzeniu ustaje; następuje cisłość, jak gdyby nikogo nie było. Cały niemal w ucho przeistoczony z ciekawością wytężoną słucham grania, patrząc na postawę i poruszenia grającego. Wyznaję najszczerzej, że za odegraniem kilku taktów początkowych drżać mimowolnie, i to było oczywiście skutkiem mocnych wzruszeń organów słuchu, przedzierających się aż do uczuć woli. W całym ciągu grania pierwszej części koncertu wzbudzały się we mnie różne uczucia: smutne, już miłe i wesołe, już poważne, smutne i trwożące; dusza, za każdym pociągnięciem smyczki mistrzowskiego, przechodziła w głębi swego państwa kó-

женіи мастерскаго смычка, душа въ глубинѣ своего царства проходила разными состояніями мыслящей силы и внутреннѣхъ душевнѣхъ чувствъ; однако будучи совершенно преданъ столь нѣжнымъ наслажденіямъ, которыхъ я не испытывалъ до сихъ поръ, я не былъ въ состояніи входить въ подробное разсмотрѣніе прелестной игры. Поразыграніи послѣдняго solo, раздался громкія рукоплесканія, — самое натуральное гласное почтеніе, оказанное музыкѣ, которая подражаетъ разнымъ человѣческимъ голосамъ и до крайней степени въ разныхъ отношеніяхъ старается оныя усовершенствовать: а сверхъ того, сколько разъ душа сильно взволнованная столь стремительныя эти волненія, обнаруживаетъ нѣкоторыми тѣлодвиженіями, восклицаніями или мимическими знаками. Рукоплесканія имѣютъ здѣсь нравственное значеніе; это признаки душевнѣхъ восхищеній удивленія, почтенія и признательности къ тому, который внушилъ новую, не испытанную прежде радость, и пролилъ въ сердца чувство утѣшенія жизни, столь рѣдкое въ нашей юдоли.

Отдохнувъ нѣсколько, послѣ пріятнаго утомленія, я съ большимъ хладнокровіемъ началъ разбирать мои впечатлѣнія. Я замѣтилъ у Г-на Липинскаго явные, богатые естественныя способности къ музыкѣ, но такіе первоначальныя зародыши ничего бы не произвели, или только обыкновенныя скучныя плоды, еслибъ этотъ почтенный мужъ, почуствовавъ себя одареннымъ свыше, не старался усовершенствовать дарованія свои собственными мозольными трудами. И такъ онъ преодолѣлъ лѣность и пренебреженіе, эти неодолимыя преграды, во всѣхъ человѣческихъ предпріятіяхъ; безпрестаннымъ упражненіемъ пріобрѣлъ невѣроятную легкость въ механизмѣ искусства; презрѣлъ слишкомъ обыкновеннымъ путемъ посредственности и обогащенный первоначальными музыкальными выраженіями, а также образованностію ума, научился восхищать чудесною музыкою.

Слѣдуютъ двѣ другія части концерта. Такъ какъ органъ зрѣнія, чувство обращающееся ко всѣмъ предметамъ, весьма жаждущее, любопытное и перелетное, много мнѣ причинило разсѣянія, то я для вѣщаго изслѣдованія чувствованій моихъ, рѣшился слушать эти двѣ части съ закрытыми глазами. Въ такомъ состояніи слушаю; но что дѣлается со мною, когда какъ въ зрительной трубкѣ, и вижу слухомъ въ умѣ моемъ, и вижу драматическія картины оживленныя прелестію музыки. Кажется мнѣ, дѣвица въ полной красотѣ первой молодости, плавительнаго вида, наскучившая продолжительнымъ отсутствіемъ своего милаго, горько жалѣетъ о своемъ положеніи. Однако внезапно румянецъ открытой радости, покрываетъ лице ея, видно что она получила извѣстіе о немедленномъ возвращеніи милаго. Наконецъ она его видитъ и съ невинною откровенностію, однако забывшая достоинство своего пола, подходитъ къ нему съ восторгомъ. Кажется слышу, какъ они передаютъ другъ другу слова любви, прерывая вздохами. Послѣ краткаго разговора, удаляется отъ него огорченная, какъ бы узнавъ его измѣну и хладнокровіе, хотя и скрытыя притворно. Юноша трогательнымъ голосомъ кажется хочетъ убѣдить ее въ своей вѣрности: она почти въ обморокѣ говорить тихо: страдаю.... несчастная.... втрюломный: вотъ *Adagio* концерта. Опять кажется мнѣ, что вижу поле сраженія древнихъ народовъ, вижу борьбу лютыхъ воиновъ, слышу громъ оружія, поощреніе вождей цемногими убедительными словами къ мужеству, стонъ умирающихъ, крики побѣдителей, вижу какъ грудь сшибается съ грудью, щитъ со щитомъ: это военное *Allegro*. Я смотрю все еще слухомъ, драматическую картину страстнаго порыва и людскаго недуга. Побуждаемый гнѣвомъ, горящій мщеніемъ, жадностью и завистью, негодуетъ на всѣхъ, рѣшается на всякое зло, притѣсняетъ невинныхъ, не уважаетъ суда совѣта, рѣшается на преступленія, опомнясь нѣсколько, жалѣетъ о своихъ порокахъ, рѣшается владѣть собою: но несчастный навѣкъ къ страстнымъ волненіямъ возбуждаетъ его и приводитъ въ новое неистовство: это послѣднее *Rondo*.

Наконецъ открываю глаза и не вижу никакой сцены. И такъ что изъ сего должно заключать? Волшебная фантазія и творческая идея у Г-на Липинскаго, обогащенные высокими мыслями изначной музыки, живо отзываются къ подобнымъ чувствамъ въ слушателяхъ. Г. Липинскій, постоянными трудами и врожденнымъ гениемъ завладѣлъ всѣмъ музыкальнымъ царствомъ, позналъ ея поэзію, соединилъ съ духомъ живописи, этимъ изумительнымъ искусствомъ гармоническихъ соотношеній свѣта съ тѣнью и таковымъ тройнымъ могуществомъ производитъ такія чудеса. Посему Г. Липинскій есть музыкантъ-поэтъ а скрипка въ рукахъ его четыреструнная гармоника.

ѣне станы влады мышленія і учуѣ внѣтрнхъ умысловыхъ: зайѣту атолі ѣаѣковіѣе уѣуваніемъ огólnіе прыземносі, такъ гóрныхъ, доѣадъ мѣ незнаныхъ, не здохатемъ вѣходнѣ въ розбнор щѣгóтову розмѣтосі по-вѣбней. По одегранію остатнего солѣ настѣпнл гóсно окласкн — nader прызродзны хоѣдъ гóсову, здохоны музые, кторѣ гóсы розлнчне наслѣдуѣ, і до найвыѣшего стопнѣ в рóзньхъ стосункѣхъ уснѣтуе доskonлнѣ: а nado, ілѣкрóѣ дусѣа мочно wzruszona, тнлѣкрóѣ wzruszenia те gwałtowne oznacza jakіеміѣ jestami, wykrzyknieniami lub znaki mимнчнemi. Те oklaskи mѣѣj znaczenie moralne: sѣ to oswiadczenia z uniesien umysłowych podziwienia, szacunku і wdzięcznoсі temu, kторы zachwycn nowѣ, przed chwіlѣj nieznanѣ radoсіѣj, dał uczuѣ tak rzadkѣj na padole naszymъ roskosz bytu.

Отдохнувъ нѣчто по ѣagodnѣмъ utrudzenіu, poczѣłem uważać zimniej mѣ wrazenia. Postrzegłem w P. Lipińskimъ wyraźnie do muzyki, szczodre usposobienie przyrodzone; lecz takie pierwіstkwowe zarody nioby nie wydały, albo powszednie pldy tak nudzѣce, gdyby ten mѣj znajmieoity, uczuwszy w sobnе te dary łaskawej dlan natury, nie starał się ich własnѣmъ moralnѣmъ і wytrwałѣmъ rozwnнnѣc usиfowaniem. Zwalczył wіęc leniwostwo і gausnoсі, te uporeczywe zawady we wszystkichъ człowieka przedsięwzięciachъ; przez ćwiczanie się cięglе nabылъ trudnej snadnoсі w mechanizmie sztuki, wzgardził zbytnie ubitymъ toremъ niedoѣżnej miernoсі, і zбогаcony pierwotworami muzycznymi, oraz ukształcony umysłowѣmъ, nanczył się dziwami muzyki zachwycić.

Następnѣj dwіe inne części koncertu. Ponieważ oko, ten organъ widzenia, zmysł na wszystkie się rzucający przedmioty, nader chciwy, ciekawy і lotny, wiele mi sprawiał rozstargoenia: wіęc postanowiłem dla spokojnego śledzenia swychъ uczuѣ słuchać tychъ dwóchъ części z oczami zawartemi. Zatemъ słucham ślepy; lecz cóż się ze mnѣ dzieje, kiedy, jakъ w kaleidoskopie, widzę uchemъ w mymъ umyśle malowidła, widzę obrazy dramatyczne, urokiemъ muzyki ożywione. Zdaje mi się (inaczej tego wyrazić nie mogę), iż dziewica w całymъ powabie pierwszej młodoсі, postaci nader dobrej і wspaniatej, stęskniona długѣj nieobecnoсіѣ swego narzeczonego, ubolewa rzewnіe nad swymъ stanemъ. Nagle atoli rumianoсі otwartej radoсі okrywa jej lica; znać że odebrała wiadomoсі o rychłymъ ulubionego powrócenіe. Ogląda go nakoniecъ і z niewinnѣj szczeroтѣj, pomіając wszelako na pfcі swej godnoсі, zbliża się doń z uniesieniem. Słyszę, jakъ szepcѣ słówka miłoсі, wetschnieniami przerywane. Po chwili odstępuje odeń stęskniona, jakъ gdyby, przez skory instynktъ niewieści, poznała w nimъ odmianę і oziębłoсі, lubѣ sztukѣj dworactwa pokryte. Młodziemъ glosemъ rozczulającymъ здаje się chcieć ją przeświadczyć o swей wiernoсі, она prawie omdlewającъ mówi najciszej: cierpię!... nieszczęśliwa!... wiarofołmny!... otoż *Adagio* koncertu. Znowu zda mi się, iż widzę pole bitwy ludowъ starożytnychъ; widzę walczącychъ z wściekłoсіѣj, słyszę szczęć oręża, chrzestъ abroi, podzeganіe wodzówъ dzielnemi krótkimi słowy do męztwa, jękъ umierającychъ, wrzaskи zwycięzcówъ; widzę jakъ prze w pierś, tarcza w tarczę: to *Allegro* wojenne. Postzegamъ jeszcze zawsze uchemъ, obrazъ dramatyczny zapędu namiętnego і słaboсі ludzkiej. Oto wzбудzony guiewemъ, podniecany zemstѣj, chciwoсіѣj і zawiściѣj, dęsa się na wszystkichъ, broi wszelkie zлѣ, prześladowuje niewinnychъ, nie dba o sąd sumienia, dopuszcza się zbrodni; uspokoiwszy się nіeco, ubolewa nad swemi zdrożnoсіami, przedsiębierze czuwać і panować nad sobѣj: ale nieszczęsny natógъ wzruszeń namiętnychъ znowu go wzburza і do nowego szafu podbudza: to, ostatnie *Rondo*.

Otwieramъ nakoniecъ oczy і żadnego nie widzę obrazu. Cóżъ stądъ za wniosekъ? Fantazija czarodziejska і творcza imaginacja w P. Lipińskimъ, zбогаcone rozlicznymi myślami muzyki górnjej przemawiają wybitnie do podobnychъ władzъ w słuchaczachъ. P. Lipiński przez cięglе trudy і wrodzony geniuszъ zawładałъ całѣmъ państwemъ muzyki, chwycnłъ jej poezyѣj, skojarzyłъ z duchemъ malarstwa, z tą sztukѣj zadziwiającѣj harmonicznychъ stosunkówъ swiata z cieniami, і tą troistѣj potęgѣj takichъ dziwowъ dokazuje. Zatemъ P. Lipiński jestъ muzykiemъ poetѣj, а skrzypce w jęgo ręku sѣj harmonikѣj czterostrunnѣj.

Józefъ Bychowiec.